

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Loodgieters, limoenen, regels en vrijwillige controle

Bouwens, J.

Publication date

2021

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Bouwens, J. (null). (2021). Loodgieters, limoenen, regels en vrijwillige controle., Accountant. <https://www.accountant.nl/discussie/columns/2021/11/loodgieters-limoenen-regels-en-vrijwillige-controle/>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Home Nieuws

Vaktechniek Achtergrond In & Uit Feiten & Cijfers Tuchtrecht

MAAK KENNIS MET RSM
AUDIT | TAX | CONSULTING

Jan Bouwens

Jan Bouwens reageert op de suggestie van een Volkskrantcolumnist om de accountantsverklaring maar af te schaffen.

DISCUSSIE | Column | 23 november 2021

Loodgieters, limoenen, regels en vrijwillige controle

Leestijd van ongeveer 2 minuten

30 reacties

Afgelopen week presenteerde columnist Peter de Waard in de Volkskrant zijn opinie over accountancy in het stuk '[Misschien kunnen accountants beter loodgieters worden of ic-verpleegkundigen](#)'. Hij schreef onder meer: "Misschien is het hele systeem ondeugdelijk en moet de druk op accountants worden verlicht. Het is op zichzelf al een paradox dat private bedrijven - want dat zijn accountants - publieke taken moeten doen. Niemand zou erover peinen de rechtspraak over te dragen aan een privaat bedrijf."

Met deze uitspraak negeert de schrijver een enorme hoeveelheid wereldwijde wetenschappelijke literatuur die niet direct wijst op zijn gelijk. Zijn punt kan eenvoudig worden weerlegd, als we het antwoord op de volgende vraag geven: Waarom zou de accountant systematisch meebuigen met de gecontroleerde, als deze daarmee het risico loopt de reputatie van zichzelf en van de firma in gevaar te brengen? Het is dan ook niet heel verbazingwekkend dat beleggers

wel degelijk reageren op attestaties uitgevoerd door accountants.

Vervolgens presenteert De Waard twee oplossingen: "Of het wettelijk verplichte controlewerk wordt overgedragen aan ambtelijke diensten die het deels - de Belastingdienst - toch al doen. Of de accountantsverklaring wordt afgeschaft. Bedrijven mogen naar eigen goeddunken een boekenonderzoek door een buitenstaander laten doen - omdat beleggers, crediteuren of eigen medewerkers dat willen - maar zijn er niet meer toe verplicht. Dan wordt tenminste niemand meer op het verkeerde been gezet."

In de jaren tachtig werkte ik voor de Universiteit van Tilburg en daar werden de boeken gecontroleerd door twee partijen: ambtenaren en een voorganger van het huidige PwC. De laatste presenteerde de controle vier maanden na afsluiting van het boekjaar, de ambtenaren deed er letterlijk drie jaar over; er was niemand die op hun rapport wachtte. Ik weet niet of de inschakeling van ambtenaren het beoogde effect zal hebben.

De accountantsverklaring afschaffen en bedrijven laten doen wat ze willen, zet het door Nobelprijswinnaar [George Akerlof](#) (economie) beschreven 'Lemonprobleem' in werking. Dat houdt in dat de kwaliteit van het werk van buitenaf niet kan worden gezien, waardoor niemand a priori op die kwaliteit kan vertrouwen. Dit principe zet een dynamiek in beweging waarin van alle werk wordt verondersteld dat dit van de laagst mogelijke kwaliteit is en het werk van elke accountant per definitie wordt afgewezen door de kopers van de informatie. Dat lijkt dus ook niet echt een werkend idee te zijn.

Wat wel kan is de verplichte controle afschaffen, onder handhaving van de regulering omtrent rapportering en controle. Wetenschappelijk werk uit het [Verenigd Koninkrijk](#) laat zien dat zo'n vrijwillige attestatie werkt: bedrijven die niets te verbergen hebben openen de luiken, zij die wel iets willen verbergen laten ze dicht.

Wat vindt u van deze column?

Reageer

[Jan Bouwens](#) is hoogleraar accounting UvA en research fellow University of Cambridge.